

<sup>3</sup>Waikare: Ko Waikare-moana.

<sup>4</sup>Haumapuhia: I nga korero tawhito o Waikare-moana e kīia ana ko te tamahine tenei a Mahu. Tirohia te waiata nama 17. (Tuhoe: 190, 278).

<sup>5</sup>Rata: He tipuna no te iwi Maori i Hawaiki ra ano. He korero nui no Hawaiki te tuuatutanga a Rata i te Wao-nui-a-Tane, ratau ko te Tini-o-te-Hakuturi.

<sup>6</sup>Wahieroa:—Ko te matua o Rata.

<sup>7</sup>Rangaki: Ki to Tuhoe reo, ranaki; etahi iwi' ngaki.'

<sup>8</sup>Makauri: He rangatira no Ngati-Ruapani.

<sup>9</sup>Te Ariki: He rangatira no Ngati-Ruapani; ko tetahi o ona ingoa ko Te Horehore, nana te whakataka i patua ai Te Ana-o-Tikitiki.

<sup>10</sup>Wairau: Ko te whanga hauauru o Waikare-moana.

<sup>11</sup>E tu mariko etc: Ki te Wars: 360 e penei ana,

'E tu Mariko tata  
Piri ana i te taha, e i.'

## 120.—HE WAIATA WHAIAIPO, Na Ngati-Porou.

Ko nga kupu o te waiata nei na Paratene Ngata, na Hone Ngatoto, na Kopua Purangi i korero ki au i te tau 1923. Ko ta ratau ki no te takiwa tonu o Waiapu tenei waiata, engari kaore i taea e ratau te whakamarama.

I tuhia ano hoki ki te pukapuka a Tiwana Turi, na Ahipene Mika i hoatu nga kupu.

(Ref.: T. Turi 59.)

Atua ai, e Pou,<sup>1</sup> ko Te Aopaturangi;  
Wharona ia ra te taura ki runga ra,  
Te ara o Tawhaki<sup>2</sup> i piki ai ki runga.  
I rokohanga atu ra, e kopipiri ana,  
I te awhitanga, e, a te tonga anuhea.  
Auaka<sup>3</sup> te korero e komuhua mai.  
Rangimaratia, ka rongo taku nuinga.  
Ka rongo mai te marea.  
Auaka te korero e kaingatutia,<sup>4</sup>  
Tukua mai ki raro.  
Na te tau ano te whana i tu mai:  
Na te ipo ano te kat i mau ai.

Akuanei taku mea kawea ai e au  
Ra nga whenua hou, kia kite i te ora.  
Noho ana hoki au i Puraho ra ia,  
I te patauremu nahau e Tamahine:  
Koi tae te whitipoho, koi rarunga mai  
He tanguru ki ahau.

Te ao o te parera e rere poupou ana:  
Hinga mai ra konei, taua e baere,  
Hei hoatu i ahau nga rae kei Tuhimata,<sup>5</sup>  
Kia marama 'hau te whakamau ki tawhaiti.  
He kai au e te iwi kia tauheretia,  
Ka roa i te iringa, ka tuku au ka kai?  
Koi kori mai e te Hine, te tau i piri atu.  
I noho atu ano hei tia rere maheni.